

Motion till riksdagen

1988/89: So267

av Birger Schlaug och Anita Stenberg (båda mp)

Handikappades beroendeställning

Människor som drabbats av funktionshinder har alltid varit diskriminerade. Dels direkt genom det aktuella handikappet dels indirekt genom att man kommer i en beroendeställning när det gäller beslut som berör den egna vardagen.

Administratörer och experter avgör i stor utsträckning på vilket sätt resurser skall användas som direkt berör vardagen för den som har funktionshinder.

Idag får de flesta personlig hjälp från hemtjänst eller boendeservice etc. Centraliserat schemalägger man verksamheten och ibland undrar man om den person som är drabbad bor på ett vandringshem, en arbetsplats eller i ett verkligt hem.

Det servicebehov som människor med funktionshinder har underkastas granskning, värderingar och bedömningar av administratörer och experter. Den person det handlar om står ofta helt eller till stor del utanför.

Därigenom fråntas den drabbade av kontrollen över sin vardag. Det kan upplevas som kränkande och man kan uppfatta det som att det strider mot grundläggande självbestämmanderätt och integritet.

Människor med funktionshinder behöver ingen anonym förmyndare utan ökat inflytande över sin egen situation. Att försöka och lyckas – eller ibland misslyckas – minskar känslan av passivitet och förmyndarskap. De som så önskar måste ges möjlighet att självständigt, eller tillsammans med människor som han/hon själv väljer, få styra sitt liv.

För att klara detta behövs det nya organisationsformer. Några har redan prövats, bl. a. kollektiva lösningar där funktionshindrade tillsammans har tagit över såväl medel som beslutsrätt över dessa.

Någon form av "service-peng" borde införas. En service-peng som innebär att den som drabbats av funktionshinder själv – eller tillsammans med andra i ett kollektiv – får avgöra vem som skall anställas, hur man skall arbeta etc.

Genom att ge möjlighet för alla människor som behöver servicehjälp att själva få ansvar för hur denna peng används ökas friheten och möjligheten att styra sin vardag. Det kan handla om anställande av personliga assistenter etc. Självfallet skall möjligheter finnas att kommunen formellt skall stå för arbetsgivaransvar på motsvarande sätt som ofta sker för föräldra-kooperativa daghem, om så önskas av den som det berör.

Hemställen

Mot. 1988/89

So267

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen ger regeringen till känna vad som i motionen anges om behovet av ökade möjligheter för människor med funktionshinder att själva få disponera en servicepeng.

Stockholm den 23 januari 1989

Birger Schlaug (mp)

Anita Stenberg (mp)